

Pojken från norr som tog Kanada med storm

Berättelse

Börje Salming föddes den 17 april 1951 i den lilla byn Salmi nära Kiruna i norra Sverige. Hans far hade samiska rötter och arbetade i gruvan, men han dog i en olycka när Börje bara var fem år gammal. Familjen hade inte mycket pengar, och Börje växte upp i ett enkelt hem där ishockey blev hans stora glädje. Han och hans bror spelade ofta på isen ute i kylan, trots att utrustningen var dålig.

Som ung spelade Börje för Brynäs IF, en av de bästa klubbarna i Sverige. Han var en stark och modig back som inte var rädd för något. År 1973 hände något som ingen riktigt trodde var möjligt: ett lag från Kanada, Toronto Maple Leafs, ville ha honom. På den tiden var det väldigt ovanligt att europeiska spelare flyttade till NHL, som är världens tuffaste hockeyliga.

I början var det inte lätt. Många i Kanada tyckte att svenska spelare var mjuka och inte tillräckligt hårda. Salming fick ta emot hårda tacklingar och elaka ord, men han gav aldrig upp. Han visade i stället att han både kunde spela vackert och tåla smärta, vilket gjorde att publiken till slut älskade honom. Han spelade i Toronto i hela sexton år och blev en av lagets största stjärnor genom tiderna.

Salming öppnade dörren för andra européer. Eftersom han lyckades vågade fler lag satsa på spelare från Sverige och Finland. Han spelade också många gånger för det svenska landslaget, Tre Kronor. Efter Toronto spelade han en säsong i Detroit Red Wings och avslutade sedan karriären i svenska AIK.

År 1996 blev Börje Salming den första europeiskt fostrade spelaren som valdes in i Hockey Hall of Fame, idrottens finaste hedersplats. År 2016 pensionerade Toronto hans tröjnummer 21, vilket betyder att ingen annan i klubben får använda det.

Sommaren 2022 berättade Salming att han hade fått sjukdomen ALS, som långsamt förstör musklerna. Trots att han var mycket sjuk visade han sig stolt inför publiken en sista gång. Han dog den 24 november 2022, 71 år gammal. I dag minns många honom som en förebild som banade väg för svenska idrottare i hela världen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
samiska rötter	att ens släkt tillhör samerna, ett urfolk i norra Norden
gruva	en plats djupt under jorden där man tar upp malm och metall
back	en spelare i hockey som mest försvarar sitt eget mål
modig	någon som vågar mycket och inte är rädd
tackling	när en spelare med kroppen stoppar en annan spelare
tåla smärta	att klara av att ha ont utan att ge upp

ORD	FÖRKLARING
bana väg	att vara först och göra det lättare för dem som kommer efter
landslag	det lag som spelar för hela landet i internationella matcher
pensionera ett nummer	att för alltid sluta använda ett tröjnummer för att hedra en spelare
förebild	en person som andra ser upp till och vill likna

Läsförståelsefrågor

1. Varför hade familjen Salming inte mycket pengar när Börje var liten?
 1. Hans far ville inte arbeta
 2. Hans far dog i en olycka i gruvan
 3. De flyttade ofta mellan olika städer
2. Vad var ovanligt med att Salming flyttade till Toronto år 1973?
 1. Få européer spelade i NHL på den tiden
 2. Han var äldre än de andra spelarna
 3. Han kunde inte åka skridskor
3. Hur reagerade publiken i Kanada på Salming till slut?
 1. De började tycka illa om honom
 2. De tröttnade på honom
 3. De började älska honom
4. Vad betyder det att Toronto pensionerade nummer 21?
 1. Salming fick börja om i ett nytt lag
 2. Ingen annan i klubben får använda numret
 3. Numret såldes till ett annat lag
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Salming gav upp efter de hårda tacklingarna i början.
 2. Salming spelade också för det svenska landslaget Tre Kronor.
 3. Salming hade en dotter som också blev hockeyspelare.
6. Vad gjorde Salmings framgång lättare för andra svenska och finska spelare? (Skriv ett par meningar.)
7. Salming "öppnade dörren för andra européer", står det i texten. Vad menas med det? (Inferens)

Facit

1. b
2. a
3. c
4. b
5. 1. nej b) ja c) det står inte i texten
6. Exempel på svar: När Salming visade att han kunde lyckas i NHL vågade fler lag i Kanada satsa på spelare från Sverige och Finland.
7. Exempel på svar: Det betyder att han var först och bevisade att européer kunde klara av NHL, vilket gjorde det lättare för dem som kom efter honom att också få chansen.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för samtal om migration, fördomar och uthållighet. Tema: att vara pionjär och möta motstånd. Lyft gärna hur Salmings samiska bakgrund och hans roll som vägröjare kan kopplas till elevernas egna erfarenheter av att vara ny i ett sammanhang.

Diskussionsfrågor

- Salming möttes av fördomar i Kanada. Har du själv upplevt eller sett att människor döms innan man känner dem?
- Vad krävs för att inte ge upp när man möter motstånd?
- Varför är förebilder viktiga inom idrotten och i samhället?
- **Skriv (4–5 meningar):** Berätta om en person som har banat väg för andra, antingen någon känd eller någon du själv känner.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Börje Salming – https://en.wikipedia.org/wiki/B%C3%B6rje_Salming
- IIHF: Borje Salming, 1951–2022 – https://www.iihf.com/en/news/40736/borje_salming_1951-2022
- NHL.com: Salming, Hall of Fame defenseman, dies at 71 – <https://www.nhl.com/news/borje-salming-hall-of-fame-defenseman-dies-at-71-338007692>
- Börje Salmings ALS-stiftelse: Biografi – <https://www.borjesalmingstiftelse.se/en/om-borje-salming/biography>
- Swehockey: Hockey Hall of Fame – Börje Salming – <https://www.swehockey.se/hockey-hall-of-fame/invalda-i-hhof/1-12/3-boerje-salming/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Börje Salming föddes 17 april 1951 i Salmi nära Kiruna och dog 24 november 2022. Han hade samiska rötter på faderns sida. Han spelade i Brynäs IF, blev proffs i Toronto Maple Leafs 1973 och var en av de första europeiska spelarna som slog igenom i NHL. Han spelade 16 säsonger i Toronto, en säsong i Detroit Red Wings och avslutade karriären i AIK. År 1996 blev han den första europeiskt fostrade spelaren i Hockey Hall of Fame. Toronto pensionerade hans nummer 21 år 2016. Sommaren 2022 berättade han att han hade sjukdomen ALS. Bild: fri licens (CC BY-SA 3.0) verifierad via Wikimedia Commons.

